

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
 Egész évre 2 frt.
 Fél évre 1 „
 Községeknek 62 kr. évi postadíj előleges beklüldése után ingyen.
 Egyes szám ára 4 kr.
 Szerkesztőségi és kiadói iroda:
 Rózsá-tér 16. sz. házban, (kenyér-piacz, Vilmos sörcearnoka szomszédságában.)
 Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos petit sorért 5 kr.;
 többszörinél 4 kr.
 Nagyobb és többszöri hirdetéseknek igen kedvező engedmények tételnek.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
 „Nyilttér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
 Hirdetések és előfizetések helyben akadási hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. Lajos és László A. könyvkereskedésében, Budapest: Goldberger A. V., Blockner J., Eckstein Bern. és Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein és Vogler, A. Oppelék, Schalek H. és Párisban, Hamburgban Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Az ifjuság hazatérőben.

(*) Alig még pár nap, s a muzsák templomi bezárulnak; a drága honnak drága reménye, büszkesége; apák, anyák öröme, boldogsága: az ifjuság megtér családi fészkebe.

Mily parányi az az egy év, melyet az ifjuság távol a szülei háztól, a tudományok kaptárában eltölt s mily sokszerű, fontos, életbevágó a feladat, nehéz a munka, roppant a felelősség: mit egy év az ifjuság vállalára rak, mit egy év az ifjuságtól számon kér, melyre az élet számot tart, mit tőle a haza vár, a szülei remél.

Az élet bölcsességet kíván az ifjaktól. Ma már a való a költőtől annyira össze van forrva, annak színe alakja ezével annyira ugyanaz, hogy bölcs körültekintés nélkül könnyen csalódhatik az ifju sziv s a csalódás mindig bizonyos boldogtalansággal jár.

A vágy, az óhaj, csak mint parányi szikra jelentkezik előbb: ám a csábító körülmények fuvalma lánggá növeszti a parányi szikrát, s ha nincs bölcs mérséklet, az ifju sziv elhamvad s egy helylyel ismét kevesebb, mit el kellett volna foglalni majdan a férfinak az életben.

Ahány az egyén, annyi a kör, a hivatás, érdek az életben: ki a magáén tullep, ki tulbecsülte azt, meg nem értette ezt, vagy felcserélte a magáét máséval, vagy eltévesztette, keresvén kancsal szemekkel azt ott, ahol nincs, vagy elszalasztotta erre nézve a kínálkozó alkalmat, időt, helyzetet kizsákmányolni: az ifju ember boldogtalan lesz egész életében.

A haza lángoló honszerelmet, nemes tetteket, férfias erőt kíván az ifjuságtól.

A klasszikus kor ránk maradt kincses bányái magasztos példákat adnak a honszeretlembre; történetünk évkönyvei is telvék ilyenekkel. Ki elég léha a klasszikus kor ama világító tornyai, hősrszai előtt hidegen maradni: ki indifferens történetünk nagy alakjain: az ifju csak élödi a haza testén: meghalt rá nézve.

A honszeretlem nemes tettek nélkül, mint az irás mondja: csak zengő ércz, pengő

czimbalom. „Hass, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül.” mondja a költő.

A kétkedőt, restet, reménytelen, álmódzót serkenteni, építeni, hol a telek üres, hely ki nem használt; gondozni a meglevőt; teremteni újat, szépet, messze időkre hatót; elől menni, hol a gyávaság, haszonlesés, meghátrál; lépést haladni ott, hol a gyorsaság hiba, az időtöbblet nyereség; megállni, mint a szirt, ha zug a vész, dühöng a vihar; vagy csábítólag int a zsiros koncz, a felségesnek ígérkező kilátás, duzzadó kényelem; a kéjes pillantás: mindezeket várja s követeli a hon az ifjuságtól, hogy magával vigye haza majd a muzsák hajlékából; mert ha férfiak helyett bábok, ide-oda hajló nádak növekednek a muzsák templomában: akkor a jövő ezredik évben nem leli honát a hazában a busongó magyar; más nép szánt a négy folyam szelte drága ugaron; más nyelvtől visszhangzik a hármás bérczorom; más érzéstől dagad a lantos kebele. Árpád népe csak a legendában él.

A szülei nevének, örökének birtokosát szemléli az ifjuságban.

Az átvirasztott éjek nyugtalansága; a gyermek csintalanságai fölötti örök örködés; a gond, mely a taníttatás, a ruházat, a kenyér megszerkezése miatt annyiszor jelentkezik a szülőknél; mind, mind feledésbe mennek, ha az ifjuság tiszta, becsületes, mooskolatlan nevet visz magával haza, alkot magának új családot; kapcsol magához nőt, feleséget.

Mennyi nélkülözés, lemondás, önmegtartózkodás, fukarkodás, sanyargás, szegénykedés, önkéntes éhezés van, jelentkezik, él a szülei szivben csak azért, hogy az, ki a tudományok tárházát látogatja — az ifju ne nélkülözzön; csak azért, hogy ha majd haza kerül rakottan, mint méh a virágról — megmaradjon a drága gyermeknek az örökség.

Hála, tisztelet, engedelmesség, szeretet, megalázkodás: miket adhat az ifju a szülőknél annyi odaadó szeretetért. Ha ezekről megfelekeznek: méltatlan lenne önmagához, hivatásához; érdemetlen Isten segítő kegyelmére.

Midőn az ifjuság hazatérőben van s

mindaz, mit egy év alatt hasznost, jót, szépet tanult, olvasott, tapasztalt, otthon az édes nyugalom öln, édes övéi közepette, lelkén még egyszer s ujra átvonul s fel-felcsillan amaz örökké feltolakodó kérdés — a lét kérdése: gondolkozzék az itt elmondottakon; érlelje meg azokat önmagában, szivlelje meg, tegye vérvé, vigye el magával majd talán ismét a tudományok templomába: önmaga, a hon, édes övéi boldogulásának csiráit rakta el keblébe, a melyből mulhatlan kikél az egyénnek, a honnak, a társadalomnak lombos, sudaras fája.

Vidéki hírek.

— **Gymn. nyilvánossági jog.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter a tankerületi főigazgató jelentése alapján f. hó 9-én adta meg a karczagi ev. ref gym. V. és VI. oszt.-nak a nyilvánossági jogot a folyó iskolai évre

— **A gazdaszövetség Kassán.** E hó 19-én Károlyi Sándor gróf, a magyar gazdaszövetség elnöke és a szövetség számos előkelő fővárosi és vidéki tagja Kassára megy, hogy ott fölolvásával használjon a szövetség és az agrárakció ügyének. A fölolváson Károlyi Sándor gróf bevezető beszéde után Bujanovich Sándor és Piller Miklós a felvidéki gazdasági bajokról, Forstér Géza a szövetkezetről, Emödy József pedig a gazdák társadalmi és politikai föladatairól fog előadást tartani.

— **Véres kardpárbaj.** A jászberényi kaszárnyában véres kimeneteli kardpárbaj fojtt le e hó 8-án Halasy Tibor honvéd huszárhadnagy és Hajdú Mihály orvosnövendék verekedtek meg. Hajdú súlyos vágást kapott fejére és karjára, és eszméletlenül esett össze. — A párbaj után a felek nem békültek ki.

— **A görög katolikusok mozgalma.** A magyarországi görög katolikus románok a katolikus autonómia szervezkedésével szemben mozgalmat indítottak, hogy egyháznak külön önálló s a római katolikus egyháztól független autonómiát szerezzenek. Az oláh újságokban egy felhívást olvasunk, mely ebben az ügyben június 29-ére Kolozsvárra általános nagygyűlésre hívja össze a román görög katolikusokat. A kolozsvári nagygyűlésnek a felhívás szerint az lesz a czélja, hogy megállapítsa a görög katolikus románok állásfoglalását az autonómiai kongresszussal szemben s hogy a gyűlés határozatait esetleg a kongresszuson is kinyilvánítsák.

Katolikus autonómia.

— *Június 19.*

Ó Felsége, mint a kath. egyház főkegyura, 1897. május hó 14-én kelt legfőbb elhatározásával megengedte, hogy a magyar kath. egyház önkor-

mányzatának szervezésére hat hónapon belül congressus hívassék egybe. Mindazon ügyek, melyek az egyház és iskolára, az egyházak és iskolák vagyona-ra, annak kezelésére és felügyeletére, továbbá a kath. alapok és alapítványok ellenőrzésére vonatkoznak, mindazok a megalakulandó önkormányzati bizottság hatáskörébe fognak tartozni. A kath. egyház Ó Felségének ezen legfőbb elhatározása és az önkormányzat által egyházi és iskolai ügyeinek a maga körében való elintézésére ugyanazt a jogot nyeri, melyet az evangélikusok és a nem egyesült görögök, valamint az erdélyi katolikusok már rég óta gyakorolnak. Teljesen méltányos, hogy nálunk, midőn ma már általános és minden vallásfelekezetre kiterjesztett szabadság uralkodik, a kath. egyház is teljes szabadságot élvezzen, hogy saját ügyeit az egyháziak és világiak karöltve intézzék; méltányos, hogy saját autonómiáját, tanítási és nevelési szabadságát, alapítványaira való jogát illetőleg, a kath. egyház a többi vallásfelekezettel egyenlő jogokat nyerjen.

Az önkormányzatra való törekvés nem mai keletű. 1848-ban a magyar püspöki kar már kívánta egyháza számára az önkormányzatot. Kérelmük meghallgatására nem talált. A katolikusoknak az autonómia czélzó törekvéseik a hatvanas évek végén kezdettek teljesebbé menni. Ó Felsége 1869-ben megszentessítette az eléje terjesztett szervezeti javaslatot, mely rendezi és előírja országszerte a választás módját. 1870-ben össze is gyűlt a congressus, nagy lelkesedéssel fogtak a munkához, de csakhamar pártokra szakadtak. Eger nagynevű érseke: dr. Samassa József a főrendiháznak 1889. június 12-én tartott gyűlésében mondott e tárgyban határozó beszédet. A képviselőház 1893-ban határozatot hozott, melyben utasította a kormányt, hogy Ó Felségtől a szervező-gyűlés egybehívására engedélyt kérjen. 1894-ben csakugyan engedélyt adott az apostoli király egy előkészítő bizottság szervezésére. Ezen bizottság buzgó munkálkodása végre lehetővé tette, hogy az 1871-ben elejtett fonál ujából felvétesék. Ó Felsége, mult hó 14-én kelt legfőbb elhatározásával az autonómiai congressust egybehívta.

A congressus megalakulására nézve az 1869. évi szabályzat az irányadó. A gyűlés egyházi és világi tagokból áll. A képviselők egyharmada egyházi, kétharmada világi. Mind az egyházi, mind a világi képviselők választás után nyerik megbízásukat. Az egyháziak képviselve lesznek a négy érsek, husz püspök és a pannonhalmi főapát által; továbbá négy káptalani, öt szerzetesi és a világi papság részéről

TÁRCZA.

Elfeledve.

Irta: **Falk Miksa Richárd.**

Elföldelték a halottat,
 Sirban nyugszik, csendesen.
 Alusza az örök álmat,
 Nem zavarja semmi sem.

A bánatos özvegy zokog;
 S a rokoni nagy serég,
 Ki a torra hivatalos —
 Egytől-egyig kesereg.

...„Pedig milyen jó ember volt
 Érző szivű és nemes...”
 ...„Tudományos, ritka művelt
 Társaságban kellemes.”

...„Nem volt csunya!” „Ugyan mit mond!
 Nagyon szép volt s gazdag is
 Szerette a feleségét...”
 — „Ugy tennék én magam is.”

...„Oh ne mondja édes lelkem?
 Hiszen nem csalt, nem lopott.”
 ...„Sohasem járt elegánsan
 S a ruhája mind kopott...”

...„Azt beszélük — köztünk szólva
 Szarvat viselt a szegény...
 ...Én is hallám, nem volt ilyen
 Szarvas e nagy földtekén.”

És a többi és a többi,
 Így tisztul meg a halott,
 Ez a való purgatorjum
 De sok mindent hall'ni ott.

Vigasztalják az özvegyet,
 Foly az asszu, bakator.
 Éltetik azt, ki meg nem halt,
 Hangos, lármás nagy a tor.

És a halott tovább alszik,
 Sirban nyugszik csendesen.
 Alusza az örök álmat,
 Nem zavarja semmi sem.

S elfelejtik a halottat...
 Elfelejtik a barát,
 A ki pedig gyakran itta
 A boldogult jó borát.

Elfelejtik ez is, az is,
 El az ország, vármegye.
 El a rokon, kin segített,
 El bánatos özvegye.

Sőt egy urnak, ifjunak,
 „Rendez-vous”-t holnapra ad,
 Hogy mulatva és dözsölve,
 Felejtsek a multakat.

Érdemes volt ezért élni!
 Kár a küzdés, szenvedés,
 Ha ily gyorsan elfelednek,
 S a kegyelet ily kevés.

Elföldelték, jó halottam,
 Sirban nyugszol csendesen,
 Aluszd az örök álmat.
 Ne félj! Hiszen elfeledtek,
 Nem zavar már semmi sem!

Jegyváltás után.

(Monolog.)

A „Debreczen-Nagyváradi Értésítő” számára írta:
Madaras Gyula.

Erős katzenjamerem van. Sok bort ittam az este. De hát ki nem inna a saját jegyváltásán... Az este váltottam jegyet az én édes Margittal. Én völegény, ő menyasszony, az én édes menyasszonyom. Boldog vagyok s ez a boldogság zavart-e meg — vagy a fejfájás okozta, de olyan különösen érzem magam.

Bizony Isten nem tudom mi a bajom! A boldogság ártott meg, vagy rossz volt a bor?

Furcsa is volt az... Mikor ujára huztam azt a kis karika gyűrűt... Éreztem, hogy remeg a keze, félt-e, vagy boldog volt? Az én kezem is remegett, nekem egyéb gondolataim voltak. Én tudtam mit teszek, ő talán nem.

Itt fekszik előttem az arcképe... Milyen más volt az este! Nem volt szebb, csak érdekesebb. Tehát már nem „Margit kisasszony” de az én édes Margitom s nem sokára az én kis feleségem.

Be' nagyon is szeretem...! Érzem, hogy megtudnék halni érte, vagy vakon mennék a halálba, ha ő ugy kívánná.

No, de iszom egy pohár cognacot... ej' mit, kettőt. (Iszik.)
 A feleségem lesz... Elveszem mert szeretem. Ha nem szeretném... ha nem kértem volna meg, hogy legyen az enyém... mit csinálna most?!

Mi volna az ő nagy szerelmével?
 Ha csak ő gyuladt volna szeretlembre, s én hideg maradtam volna?
 Még elgondolni sem jó, hogy szenvedne most szegény.

Talán még öngyilkos is lehetett volna. Én lettem volna a gyilkosa.
 Beszélte, hogy mennyire megszeretett engem. Érezte, hogy más férfit nem is tudna szeretni.

Még iszom egy pohárral...
 Hervadt volna napról-napra... Megkapta volna a szerencsétlen szerelmesek tipikus betegségét a sorvadást s belehalt volna szerelmébe.

Hiába kérte volna más a kezét, kosár lett volna a felelet, mert ezzel a szerellemmel szivében — nem tudott volna más férfi neje lenni.

Ó mondja...
 Lehet, hogy mégis férjhez ment volna s megcsalta volna az urát minden gondolatban, minden csókban. Reám gondolt volna minden ölelésnél, engem képzelt volna karjai között minden csókban.

És én nem tudtam volna semmiről semmit!
 Jártam volna az emberek között, kerestem volna a más szerelmét, nem is álmódva arról, hogy Margit értem ég, értem fonyad.

Nem tudtam volna, hogy csálja az urát velem!
 Jó az Isten, okos vagy Ámor!
 No, de aztán elég lesz... Többet nem iszom! (Tölt s iszik.)

Azt mondja: a postások bálján szeretett meg, nagyszerűen táncoltam a keringőt... Attól a naptól, illetve estétől folyton rólam gondolkozott, mindég rólam álmódzott éjjel, nappal...
 Tessék! Ha Gyula bátyám nem figyelmeztet: Te, Jó Margit kitűnő parthie, egyetlen leány, ugy husz, harmincz ezer forintot ér: hát bizony Isten ott veszhettél volna szerelmedben ez a szegény leány...
 Istenem... pedig hogy szeretem...!

választott 34 papi képviselő által. A világiak összesen 132 képviselőt választanak. Választó minden 24 éves, kor. kath. férfi, ki nem áll bünyvádi kereset, illetve fenyték alatt, vagy nem elmebeteg. Választható minden 30 éves választó, ha írni és olvasni tud. Viszonylagos többség dönt.

A szavazások személyesen és nyilvánosan történnek.

Országsszerte megkezdődött a napokban a szervezkedés. Egyháziak és világiak egyaránt meleg érdeklődést mutatnak a nagyfontosságú kérdésben. Mi a magunk részéről kívánjuk, hogy a majd egybehívandó országos congresszus üdvös gyümölcsöket teremjen.

Karcolatok.

Junius 19.

A vadász-társulat érdekes közgyűlést tartott. Egy felmerült tárgyat felállítás útján egyszerűen leszavazták, az elnök is kimondta a határozatot s akkor fölemelkedett egy ellenzéki szónok, a kinek hatalmas (?) érvelésére a már egyszer elintézt nyert ügyet fölvetették, sőt névszerint szavaztak is fölötte.

Természetes, hogy ezuttal már keresztül ment a javaslat.

No, ezzel a diákos ügytelenséggel a vadász-társulat igazán bakot lőtt.

A „Debreczen” című újság új antiszemita (?) regény közlését kezdte el, a melynek szerzője „művésziesen érző kezekkel fest novelláiban.”

Sámsonba Debreczenből akarnak papot vinni. Hiszen lehet, csak ne legyenek követelők. Ne kívánjanak tőle semmiben s á m s o n i erőt, mert azt ugy sem találják meg.

Örömmel konstatáljuk, hogy Debreczen város közegészségi viszonyai ez idő szerint a legjobban állanak.

Eklatáns bizonyítékul szolgál erre az, hogy a közegészségügyi bizottság ülést tartott, a mi a legteljesebb mértékben megnyugtató mindnyájunkra nézve.

F a u r e köztársasági elnök ellen merényletet intéztek. A megmerényelt államférfiak most már ezzel sincsenek vele szemben f a u r e-ban.

Egy budapesti katolikus káplán nem részesített egyházi áldásban egy párt s ezért most ultramontan klerikalizmussal vádolják a reformátusok.

Pedig kár! Lám, a kálvinista Róma református püspöke is u l t r a m o n t á n n á lett, mióta Ő felségétől a h e g y m e g i elöveget kapta.

A debreczeni p é n z ü g y i tisztviselők megtartott tisztújító közgyűlésen a tisztikart úgy válogatták össze, hogy csaknem teljesen hiányzanak belőle a — pénzügyi tisztviselők. Ez is debreczeni specialitás.

Az Urnapi körmenet nem sikerült teljes mértékben az ideén. Hiányzott hozzá a hagyományos — z á p o r.

Szatmár város képviselő testületének arra is ideje van, hogy idegen város: Debreczen intézkedését tudomásul vegye!

Csak nálunk annyira mennének már egyszer, hogy a s á j á t o m i n ó z u s ü g y e i n k e t y e n n é k tudomásul és t e n n é n e k i s v a l a m i t.

Fulánk.

HÍREK.

Kovácsi Kálmán, lapunknak s általán véve a debreczeni lapoknak munkatársa e hó 18-án ment el a székes fővárosba, hogy ott teológiai tanulmányait bevégezze s lehetőleg szépirodalmi téren eddig szerzett érdemeihez újabbakat szerezzen.

Kovácsi Kálmán neve, verseinek közvetlensége sokkal inkább ösmert a vidéki t. olvasó közönség előtt, hogy sem róla hosszabban beszéljünk. Az újabb költői nemzedéknek, hiszszük, egyik büszkesége leend ő, kire mi mindenkör szeretettel gondolunk vissza.

Szívünkől kívánjuk, hogy nevét ott lássuk mielőbb, ahol azon keveseké ragyog, kikre önzérettel tekint a haza; műveit várva-várja az olvasó közönség.

Különbön ígérteit bírjuk Kovácsi K. urnak, hogy fel fogja keresni lapunkat ezután is.

— **A király Brassainak.** A magyar tudósok nesztorát: Brassai Sámuelét születése századik évfordulóján szép kitüntetés érte. A király, a ki figyelemmel kíséri a magyar tudományos életet, felhasználja a ritka alkalmat s szerencsekívánátát tudatja az agg tudóssal. Wlassics Gyula kultusz-miniszter ugyanis Ő Felsége megbízásából a következő táviratot küldötte Brassainak: Ő cs. és kir. Felsége legkegyelmesebben fólhatalmazni méltóztatott, hogy Nagyságodnak századik születésnapja alkalmából legmagasabb nevében szerencsekívánátait tolmácsoljam.

— **A Vályi János hagyatéka.** Néhai Vályi János, a tiszántúli ev. ref. egyházkerület volt főgondnoka hagyatéka tárgyalását megtartották, ahol jelen volt a debreczeni kollegium képviselője is, miután a megboldogult főgondnok szépen emlékezett meg végrendeletében a kollegiumról is. Nevezetesen már korábban tett 2000 forintos adományához újabb 2000 frtos alapítványt tett a főiskola közszükségleti céljaira. Ezenkívül oly módon intézkedett végrendeletében, hogy ha fia Árpád törvényes örökösök nélkül halna el: penyigei, csaholczi és vámos-oroszi birtokait tehermentesen a kollegiumra, illetőleg a felállítandó egyetemre szálljanak. E birtokok leltári becsértéke hatvan ezer frt, de tényleg jóval többet is megérnek. E birtokokra a főiskola utódöröklési joga telekkönyvileg biztosítottatik.

— **A Tóth Sámuel utóda.** Megemlékezünk már róla, hogy Tóth Sámuel a tiszántúli ev. ref. egyházkerület főjegyzője, eddig viselt állásáról lemondott. Az illető köröket nagyban foglalkoztatja az a kérdés: ki lesz a Tóth Sámuel volt egyh. ker. főjegyző utóda. Két név van kombinációban: egyik Zsigmond Sándor h.-szoboszlói ev. ref. lelkész, esperes neve, másik a mindannyiunk által ösmert nagytudományú debreczeni ev. ref. lelkész Dicsőfi József. Kinek a javára fog eldőlni a választás: megmutatja a közel jövő.

— **Villamos vasút Debreczenben.** Az a nagy tökével dolgozó budapesti pénzintézet, a mely célul tűzte ki a debreczeni, aradi és temesvári ló- és gőzmozgó közúti vasutaknak villamos erőre való átalakítását — mint értesülünk — megint összeszed egy csomót a debreczeni helyi-vasút-társaság részvényeiből. A multkor már százezer forint értékű papirt kerített a birtokába, tulnyomólag a Lindheimoktól; most már a debreczeniek közt keresi az eladó részvényeket. Állítólag ötszáz darabot akar megvásárolni. Ezzel azután ez idegen társulat kezébe jut a részvényeknek éppen a fele.

— **A budapesti tanár-képző intézeti gyakorló főgimnázium** vasárnap ünnepelte meg alapításának negyedszázados évfordulóját. A jubileummal kapcsolatosan megülte a gyakorló főgimnázium tanárainak: Kármán Mór kir. tanácsosnak, a ki megalapítása óta szolgálja az intézetet, hűszenötéves tanári működésének jubileumát is.

— **A helybeli vasúti altisztek** nyári táncmulatságára nagyban folynak az előkészületek. Derék vasutasaink nem kimélnék pénzt, időt, fáradságot, hogy a megjelenő közönségnek mindennemű kívánalmait kielégítsék. Volt alkalmunk érintkezésbe lépni a legközelebből beavatottakkal s mondhatjuk, hogy olyan kellemes meglepetésben régen részesült Debreczen mulató közönsége, mint a minő vár reá a vasutasok e nyári tánc-mulatsága alkalmával. — Hogy mily nagy az érdeklődés, kitetszik onnan, hogy már jegyet alig-alig lehet kapni.

— **Simli Mariska** sajtópörében a törvényszék a pertári tárgyalást e hó 28-ára tűzte ki, mikor is dönteni fog, vajjon új tárgyalást rendelnek-e el, vagy nem. A debreczeni kir. törvényszéknel sajtótügyben ez az első eset, hogy a törvényszék pertári tárgyalást rendelt el.

— **A tanáregyesület a városához.** Az orsz. képzőisk. tanáregyesület debreczeni köre Dóczi Imre elnök és Kardos Albert titkár aláírásával beadta a városi tanácshoz kérelmét az egyesület jövő évi közgyűlésének Debreczrebe való meghívhatása iránt. A hozandó határozatnak f. év. július 1-ig dr. Beöthy Zsolt elnökkel való tudatását kéri.

— **Tagosítási bejárás.** Szováthon július 6-án lesz a tagosítási bejárás, melyen a várost, mint ottani földbirtokost Ábrahám László t. főügyész és Berényi Gábor mérnök fogják képviselni.

— **A tisztí kard.** A mi háziaradunk, a cs. és kir. 39. gyalogezred tisztikarát egy felette kinos eset foglalkoztatja. A napokban a Nyulason tartott gyakorlat közben egy tényleges állományú és egy tartalékos hadnagy hevesen összeshóllalkoztak és arra a hallatlan szélsőségre engedték magukat elragadtatni, hogy az egész ezred szemeláttára kirántották kardjukat és a szó szoros értelmében élet-halál-harcra mentek egymással. A kiméletlen összecsapás tehát mindkét tiszt súlyos sérülését eredményezte. Az összeshóllalkozás oka tisztán magántermészeti.

— **Lilla gyűrűje.** Csokonaink ideáljának: Lillának a gyűrűjét féltő kegyelettel őrizgette mind mostanáig egy Lillával atyafiságot tartó városi ur. — Nem régen, Debreczen iránt táplált nagy jó indulatában a kollegiumnak ígérte a becses ereklyét. Így a kollegium muzeuma rövid idő múlva értékes Csokonai ereklyével lesz gazdagabb.

— **A város Hugó Viktor szobrára.** Besançon város azzal a kérréssel fordult a városához, hogy az ott felállítandó Hugó Viktor szobor költségeihez járuljon hozzá. A tanács mai ülésében 16 frtot szavazott meg.

— **A debreczeni szociálisták szabadlábán.** A debreczeni kir. törvényszék pénteken tartott ülésén tárgyalta a nádudvari letartóztatottak ügyét. A három debreczeni szociálistát: Erbent, Fondót és Dráveczkít a törvényszék szabadlábra helyeztette, valamint két nádudvari földművest is. A többiek ellen a vizsgálati fogságot fentartják. Ez ügyben a kir. ítélőtábla fog dönteni, mert a határozatot a nádudvariak megfellebbezték.

— **Kneipp páter meghalt.** Egy nagy sziv, nemesen érző ember-barát, ezer meg ezer szegénynek gyógyítója; az egész világ előtt ösmertetes: Kneipp páter lehunyt szemét örökre. Az ő gyógy módja utat talált a paloták lakóinál éppen úgy, mint a kunyhókéinál; nevét áldólag emlegeti a pénz, a név, az állás kiválazott kegyence, ép úgy, mint a nép egyszerű gyermeke; sírjára könnyeket hullat az arisztokrácia ép úgy, mint a darócban született egyszerű ember. Míg az emberiségnél meglesz a betegség, a földi kin: az ő neve áldólag lesz emlegetve.

Irodalom és művészet.

* **Illetékes helyről vett** értesítés szerint a belügyminiszter már a legközelebbi napokban tudatni fogja Debreczen várossal, hogy Komjáthy János színigazgató az operának a debreczeni színházban leendő

kultiválása [végett] anyagi [és] erkölcsi támogatásban szándékszik részesíteni. Az anyagi támogatás 3000 frt évi állami szubvenziót tenne ki, az erkölcsi támogatás pedig abban állana, hogy időközönként a budapesti m. kir. operaház elsőrendű tagjai jönnének le az operai előadások sikerének előmozdítására. Azonkívül a zeneakadémiát végzett jelesebb növendékeket is ide fogják gyakorlatokra küldeni.

* **Gróf Zichy Jenő könyve.** Gróf Zichy Jenő pompás könyvet adott ki ázsiai utazásáról, magyar és francia nyelven. A napokban adta át Zichy a könyvet a királynak. Ez a példány bordeaux piros kordován bőrből van kötve s Nógrády festményével díszítve, a mely a magyarok bevonulását ábrázolja. Hasonló példányt fog átadni a gróf az orosz cárnak is. A mint gróf Zichy pétervári nagykövetségünk által megkérdeztette, mily módon kézbesíthetné a cárnak a művet: Pétervárról távirati meghívást kapott, hogy utazzék oda, hogy a művet a cárnak személyesen nyújthassa át. Gróf Zichy esütörtökön, közvetlenül a a bécsi kihallgatás után, Pétervárra utazott.

* **Ebben a nyári hőségben** valóságos Isten áldása, ha egy kedves könyvvel meghuzódhatunk egy lugas árnyas hűsében. Ilyenmű szórakozásra a „K e p e s C s a l á d i L a p o k” című szépirodalmi hetilap, mely minden tekintetben versenyez a külföld e nemű lapok bármelyikével. Cikkeit a legjobb nevű írók tolla szolgáltatja, képei a legjobb mesterek esztendőnsáinak reprodukciói s ugy képpen, mint írásban mindig modern, mindig aktuális. Évenként négy külön beköthető regényt ad mellékletül melyeknek bolti ára egy forint. Különös kedvezményként mindazon előfizető, ki a hat forintnyi egy évre szóló előfizetési díjat egyszerre s ezen kívül még 80 kr csomagolási és bélyegköltiséget küld, még négy külön regényt is kap. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, (Budapest, Vadász-utca 14 sz. saját házában)

MULATTATÓ.

Az már más.

Na maga szépen csinálja Kati! Most meg már két katona van a konyhában!

Jaj! nagysága kérem, azokat nem lehet ám olyan könnyen szétválasztani, mert — ikertestvérek!

Modern idyll.

Kakukk...! szól a kakukk

Az árnyas ágon.

— Kakukk! ne légy hazug,

Szívem kitérom...

Esd hozzá a lány.

... Ifja tinórit szed az erdő alján...

— Oh, mit kérdeznek én

Tőled jó kakukk?

Nem csal meg a remény?

Nem lesz — ő hazug...?

Tünődik a lány.

... Ifja sok tinórit gyűjte már talán...

— Mond meg nekem kakukk

Csak azt az egyet:

Majd más karjába fut —

Engem elfeled...?

Kesereg a lány.

... Ifja szépen alszik egy domb oldalán...

— A szent frigyot gyáván

Összerombolja,

Mit köt az oltárnál,

Velem — templomba...?

Ugy meg sir a lány.

... Ifja nevet, mosoly ül az ajakán...

Jaj, azt mosolyogja,

A min sir a lány:

Nem megy ő templomba

Véle soha tán!

Mert szegény a lány.

... Ezt dobogja szíve — a bal oldalán...

Gyuszi baba.

Malicziózus.

Férj: Itt írja, a Józsi, hogy olyan jól érz magát a vidéken, mintha a mennországbán volna!

Feleség: Vele van a neje is?

Férj: No, neked ugyan szép fogalmaid vannak a mennországról!

Vegyes.

— **III. Béla és neje temetése.** III. Béla, Árpád házi királyaink közt az utolsó és neje Antiok-hiai Anna királynőnek temetése napja f. évi augusztus hó 15-ére Nagy-Boldogasszony napjára van határozva, mikor is a nemzeti ereklyét képező királyi porokat a nemzeti muzeum előcsarnokából a budavári Mátyás templom sirboltjába fogják nagy ünneppélyességgel átszállítani.

— **Egy emigráns hazatérése.** P o p i n i Jánost, a szabadságharc után Amerikába vándorolt magyar emigráns, a ki azóta Brazília José és Campos városában élt s most utban van hazafelé, nagy ünneppélyességgel fogadják Kolozsvárott a 48-as honvédek, a történelmi ereklyemuzeum igazgatósága testületileg kivonul elébe s meg fogja vendégelni.

— **A törökszentmiklósi izr. ifjuság** június 27-én jótékonycélú zártkörű táncszárművet rendez. Belépti-díj: személy-jegy 2 korona, család-jegy 4 korona.

— **Megkurbácsolt tanfelügyelő.** Kelemen Ferenc csanádmezei kir. tanfelügyelőt Molnár Albertné nyit utczán megkurbácsolta.

— **A Röntgen-sugarakról.** Mint minden ujdonságra, ugy a Röntgen-sugarakra is ráfoghatók, hogy minden ujdonságot egyesítenek magukba. Azonkívül, hogy minden szilárd testen áthatolnak, hogy mindennemű tárgyat megvilágítanak, az emberi betegséget árnyképekben bemutatják az orvosoknak, ezenkívül az optimista tudósok még azon tulajdonságot is ráfogták, hogy vele nemcsak a betegségeket lehet felismerni, hanem azáltal, hogy bizonyos bakteriumokat megölnek, gyógyítani is lehet. Így azt állították, hogy a tuberkolózis, rák és lupus által megtámadott testrészek a Röntgen-sugaraknak mutatnak. Sajnos, azonban ezen állítások nem felelnek meg a valóságnak. Witlin ugyanis bebizonyította, hogy az X-sugarak semminemű gyógyító hatással sem bírnak. Így az orvosi tudomány egy csalódással gazdagodott, a szegény betegek pedig egy remény-nyel szegényebbek lettek.

— **Fényképezés selyemre.** Érdekes találmánnyal lép a világ elé Colenzl höchsti lakos. Oly selymet tud előállítani, a mely a világosság iránt érzékeny és mint kopirozó anyag alkalmazható. A kopirozás közönséges mázólok-keretekben történik és a szövet beállításánál ugyanazok a szabályok követendők, mint a colloidin-papírnál. Az arany-fürdővel kezelt selyem- és satincópiák szép violet-árnyalatot mutatnak és a platinfürdővel előállított képek platinfekete árnyalatúak. A Colenzl-féle praeparatum állítólag nagyon tartós.

— **Burgonya-festés.** Már eléggé ismert dolog, hogy nemcsak színészek kendőzik magukat, hanem kutyákat, lovakat, nyulakat is festenek. Legújában pedig, és ez épen nem ismeretes dolog, a burgonyát is festik. A párisi vásárcsarnokokban most eladásra kerülő új burgonya, tulajdonképen nem ideai krumpli, hanem igenis régi gumókat preparálnak, hogy ujaknak látszassanak. Egész sereg ember foglalkozik a burgonyák ily festésével.

Kis lutri. 1897. június hó 3-én.

Brünni 78 81 2 3 6

Szerkesztői üzenetek.

O. Gy. Nyiregyháza. Végre valahára! Az ígért munkálkodásra különben is számítunk s előre is fogadják érte kösznetünket. Üdv!

U. R. Nagyon csálódik, ha azt hiszi. Mindössze azért maradt ki, mert írjuk nem volt itthon. E héten már meg van.

Piroska. Legközelebb a csarnokban hosszabb elbeszélés közlését kezdjük meg, a mely bizonyára az olvasók általános tetszésével fog találkozni.

R. Ilona. A verseket megkaptuk s ha csak lehet, némi javítással az egyiket ki is adjuk. Fődolog, hogy ne írjon sokat. Tárgyait jól válassza meg akármit, a mi csak eszébe ötlök. Azután vigyázzon a nyelvezetre. Ne legyen azért nagyon keresett, de mégis emelkedjék felül a szép próza nyelvén. Gondot kell fordítani a külalakra is: verssorok, metszetek, rimek stb. Persze, ezek mind olyan dolgok, a melyeket könyvből meg lehet ugyan tanulni, de a versíráshoz még valami egyéb is kell, a mivel kegyed némi tekintetben rendelkezik. Szóval csak előre s fog még jó verseket is írni.

F. Z. Nem használhatjuk.

Igmándi Miklós. Mit jelent e hosszas hallgatás?

Debreczeni piac.

Gabona áruk. 1897. június 15-én.

	Felső ár	Közép ár	Alsó ár
Búza mm.	7.80	7.75	7.70
Kétszeres "	6.80	6.75	6.70
Rozs m.	5.60	5.55	5.50
Árpa "	4.60	4.55	4.50
Zab mm	5.50	5.45	5.40
Tengeri "	3.80	3.75	3.70
Köles "	6.20	6.10	6.—
Köleskása "	13.—	12.50	12.00
Burgonya "	2.—	1.80	1.70

Szarvasmarha és lóvásár.

Ló felhajtott 450 db, eladatott 280 db. Marha felhajtott 660 db., eladatott 590 db.

Húsárak.

Marhahús egy kiló 40—60, (kóser) 62 kr. Borjúhús 48—56 kr. Sertéshús 44—60 kr. Juhhús — kr. Szalonna m. mázsa 56—58, — háj 60 frt.

Tüzifa: 1 öl tölgyfa 12 frt, nyárfa 7.— frt. Felvágatás 2 frt 40kr, szállítás 1 frt 20kr.

Napszámárak.

Férfi ellátással 90 ellátás nélkül 1.30 nő ellátással 40—45 kr, ellátás nélkül 65—75 kr, gyermek ellátással 30 ellátás nélkül 40 kr.

A szerkesztésért felelős

a kiadótulajdonos: **Zicherman Herman.**

NYILTTÉR.

Foulard selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selymet 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, esikós, koezkázott mintázott damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal stb.) a megrendelt árakat postabé- és vámmentesen, házhoz szállítva, mintákat posta fordultával küld: **Henneberg G.** (es. és k. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (98) 23—51.

a rovarok bármiféle fajtáját összehasonlíthatlan biztossággal és gyorsasággal őrli. Csak a „valódi“ megvétele végett jól megjegyzendő:

1. a lepecsételt, vörös ozimkés üveg-palaczk,
2. a szó-védjegy „Zacherlin“.

A mit dobozokban, papirzacskókban vagy nyitottan kimerve, mint Zacherlint árúsítanak, az sohasem „Zacherlin“, és a legmegtévesztőbb jelzések dacára soha sem való a régóta jól ismert „J. Zacherl“ czégtől.

Ovakodjék a megtévesztéstől s csak szolid üzletekből vásároljon.

Kérje Ön
a világosi cognac-gyár részvénytársaság
valódi világosi bordestilaltumát
a melyet a következő címke alatt árúsítanak.

Világosi cognac-gyár részv. társ. igazgatósága.

Valódi brünni posztoszövetek.

Egy vég 3.10 méter hosszú, teljes uröltöny ára csak	frt 3.10 jó	frt 4.10 jó	frt 4.80 jó	frt 6.— jobb	frt 7.75 ánoam	frt 9.— igen ánoam	frt 10.50 legfinomabb
---	-------------	-------------	-------------	--------------	----------------	--------------------	-----------------------

Egy vég egy fekete szalonöltönyhöz 10 frt. Felöltözészetek, loden, peruvian, dosking, állami és vasúti tisztviselőknak való szövetek, legfinomabb kammgarn és chevotokat stb. stb. küld gyári áron a pontos és szolidnak ismert posztógyári raktár **Kiesel-Amhof Brünnen.**

Minták ingyen és bérmentve. Mintánál szállítás. **Figyelemre méltó!** A t. közönségnek fontos azt tudni, hogy a szöveteket közvetlen helyről való beszerzés esetén sokkal olcsóbban kapja, mint a közvetítő kereskedelem útján. A Kiesel-Amhof brünni cég az összes posztókat valódi gyári áron küldi át és nem számítja hozzá a magánvétel árnyira megkötésítő nygvevett szabóengedélyt.

121. (15—20.)

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság
(ezelőtt WALSER FERENCZ)
BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső váci-ut 45-dik szám.
Sürgönczim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:
mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás,) petroleum- és benzín-motorokat. Kerétfűrészeket, körfűrészeket és csertrőket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat gőz-, szij- és kézhajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kútfelepitményeket vasból. Tűzfecskendőket és vizszállítókat, tüztöltőségi felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző koccsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőekéket és üthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczgödör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Kemény öntésű acélfelületű tüztrostélyokat egyenes és kigyalakban, valamint poligon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték- és légszuszbe-
rendezéseket, központi fűtékeket
Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.
(109.) 16—40

5582.
1897.

Hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhirrre tétetik, hogy a város tulajdonát tevő következő ingatlanok, u. m.:

1. a Péterfia-utczai 685. sorszámú ház 15 folyó öl ondódi földje 1897 október 1-től 1900 október 1-ig terjedő három évre;
2. a „Kolozsi“-féle 1406. sorszámú ház 28 1/2 folyó öl ondódi földje 1897 október 1-től 1900 október 1-ig terjedő 3 évre;
3. az ispotály-lapostól, a Miklós-utczai régi sorompó-házig a h.-szoboszlói út mentén elvonuló mintegy 40 hold szabadon lévő terület 1897 október 1-től 1900 október 1-ig terjedő 3 évre;
4. a h.-nánási vasút és lóversenytér közt fekvő 102 hold majorsági föld 1897 november 1-től 1903 november 1-ig terjedő 6 évre;
5. a körkemence melletti 71 hold 29 □ öl föld 1897 október 1-től 1900 október 1-ig terjedő 3 évre;
6. a „Kincseshegy“ nevű 24 hold 694 □ öl föld az 1897 október 1-től 1900 október 1-ig terjedő 3 évre;
7. a külső baromvásártér melletti 184 hold 1188 □ öl föld 1897 október 1-től 1903 október 1-ig terjedő 6 évre;
8. a hadházi vasút és Apafája közt fekvő 26 hold 88 □ öl legelőföld 1897 október 1-től 1903 október 1-ig terjedő 6 évre;
9. a Nagyerdő és hadházi út közt fekvő 49 hold 1257 □ öl legelőföld 1897 október 1-től 1903 október 1-ig terjedő 6 évre;

a f. 1897. évi Julius hó 7-ik napján d. e. 9 órakor a városháza kistermében megtartandó nyilvános árverésen, a számvevőségnél megtekinthető árverési feltételek mellett haszonbérbe kiadni fognak.

Miről az árverelni szándékozók azzal értesítetnek, hogy a kikialtási árak 10%-át bánatpénzül az árvereltető bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.
Debreczen, 1897. június 5-én.

(123) 2—3. **A városi tanács.**

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY.

Debreczen szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhirrre tétetik, hogy a Piacz- és Kisuj-utca sarkán lévő ugynevezett „Varga-szin“ épület alatt lévő 19 mézárszék — bolt helyiség az 1897. évi június hó 30-tól 1900. évi június hó 30- terjedő időre a folyó évi június hó 23-án d. e. 9 órakor a városháza kistermében megtartandó nyilvános árverésen, a számvevői hivatalnál megtekinthető feltételek mellett bérbe adadni fognak.

Miről az árverelni szándékozók azzal értesítetnek, hogy a kikialtási árak 10%-át készpénzben, bánatpénzül az árvereltető bizottság kezéhez letenni tartoznak.
Kelt Debreczen, 1897. június 12.

(228) 1—1. **A városi tanács.**

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhirrre tétetik, hogy a város tulajdonát képező 837 hold 1343 □ ölet tevő „Gúthi-Telek“ című tagbirtok az 1898 október hó 1-én 1904 október hó 1-ig terjedő hat évre a folyó évi augusztus hó 25-én d. e. 9 órakor a városház kistermében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe kiadni fog.

Miről az árverelni szándékozók azzal értesítetnek, hogy a kikialtási ár 10%-át, bánatpénzül — készpénzben az árverelő bizottság kezéhez letenni tartoznak.
Debreczen, 1897. június 12.

(229) 1—3. **A városi tanács.**

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 13,040/1897. P. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Hauser Mihály részére Tauber Herman debreczeni lakostól 25 frt 60 kr tőke, ennek eddig összesen 5 frt perköltség erejéig 1897. évi január hó 5-én bíróság felülfoglalt és 360 frtra becsült 350 m. mázsa kőszénből álló ingóságok 1897. évi június hó 28-án d. e. 9 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Nagy-Hatvan-utca 1093. szám alatti háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1897. évi június hó 10-én.

(226.) 1—1. **Bódogh Zs.,**
bírói kiküldött.

Ajánlom
kitűnő ARADI boraimat
DOMÁNY JÓZSEF szőlőbirtokos saját termelését.
Legfinomabb szalon-, chocolat-, Magyar és francia cognac, likő-
dessert- és selyem-cukorkák óriási rök, asztali-, esemege- és pezsgő-
választékban. borok nagy választékban.
És minden legfinomabb fűszerárukat ajánl:
VÁRRAY JÓZSEF
(74) Debreczen a színházzal szemben.

Női ruha varró terem.

Csakis jó mosó Szerbvásznak
15 krajczártól kezdve.
Crettonok, Voilek, Batistok, A jour mosó kelmék, valódi francia Mouselinnek, himzett Batistok, Csipkék, Szalagok, Napernyők és kész Blousok
bámulatos olcsón.
rendkívül dús választékban kaphatók
EISLER IZIDOR
divatárú házában,
DEBRECZEN, a főposta mellett. (227) 1—3.
Gyász ruhák 12 óra alatt készítettnek.

LEGFINOMABB ACZÉLTOLLAK.
CARL KUHN & CO. IN WIEN
№. 6. STEPHANSPLATZ. №. 6.
ALAPITTATOTT 1843. (25) 26—26
Kapható minden jobb papir- és írószer-kereskedésben.